

קונטראס

לב אבות על בנים

בז יוכיח את האבות, שירחמו על ילדיהם,
וישתדלו להשייאם בגיל צער, וימסרו נפשם
בעבורם, ויעזרו להם בפה שרק יכולים. ויגלה
איך בא שהילדים מתחרדים נגד ההורים, וכן
יוצאים לתרבות רעה, רחמנא לאצלו, ומדרדרים
בשאול מהפכו ומתקפיו, ויתנו עצות איך להציגם
ולשمرם.

בנוי ומיסיד על-פי דברי
רבינו הקדוש והנורא, אור הגנו והצפן
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מוריינו ורבינו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן علينا.

ועל-פי דברי תלמידו, מוריינו
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רוז לא אגניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן علينا,

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזוהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עה"ק ירושלים תובב"א

מזהרא"ש נ"י אמר, שצרייכים לחזק מאד את ההורים, שירחמו על בנייהם, לחתן אותם בגיל צער, ולהתענין בארכותיהם, ובכל מה שעובר עליהם. כי הדור פרוץ מאד, וצרייכים לשמר מאד על הילדים. וכי שאוהב באמת את ילדיו, עליו למסר את נפשו להסתכלה עליהם, ולחקר בענייניהם ובמעשיהם, וידאג שיתחתנו בגיל צער, ואו נכוון לבו יהיה בטוח, שייהיו לו ילדים טובים.

(אמרי מזהרא"ש, חלק ב', סימן תרגמג)

קונטֿרָס

לב אָבוֹת עַל בָּנִים

.א.

עליך לדעת, אהובי, אחוי, ידידי ותחיםבי, מאחר
שזפה אותך הקדוש ברוך הוא להוליך בנים ובנות,
עליך מטיל חיבך להשיאם סמוך לפראם בגיל צער,
ואל תתחמק מזה בכל מיני טענות ומטענות, כאלו הם
עדין צעירים, וכאלו עדין אין לך כי כסף ונדרוגינה
לחתת להם, וכאלו אין מתאים לך להשתדר עם פלוני
או עם אלמוני, ואין זה לפি בברך, ובדורמה כל מיני
פתרונות שפתחה אותך יצרך הרע, כי עלי לומר לך,
אשר אין לך רשות יותר גדולה מזו — להניח את
הילדים להסתובב רזוקים ורזוקות, וזה רשות
ואכזריות ורציחה שאין כגדמתה. ובפרט בעתים

לב אבות על בנים

הכלו, שהדור כל-כך מקלקל, והפריצות עוזשה פָּרִיצֹת בְּנֶשֶׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַמּוֹת הָעוֹלָם הַפְּקִירוֹ אֶת בְּנֵיָם וּבְנֹתְרֵיהם, וְהַולְכִים עֲרָמִים בְּכָלְבִים וּכְחִיוֹת הַשְּׁדָה, וּבָכֶל פְּנֵה שַׁرְקָפָנִים, וּבָכֶל דָּרָךְ שַׁרְקָה הַוּלְכִים, הַכָּל מֶלֶא זֶבֶל שְׁקוֹוִין, תָּעֹב וּעָרָם, וּמָה יִעָשֶׂה הַבָּן שֶׁלֹּא יִחְטָא ? ! וְעַל-כֵן אֵין עָצָה אַחֲרָת רָק לְשִׁדְכָם בָּגִיל צָעִיר, וּצְרִיכִים לְמִסְרָה אֶת נְפָשׁוֹ רָק בַּעֲבוּור זֶה, וְכֶל מַחְשְׁבָתוֹ תְּהִיה — אֵיךְ יִכּוֹלִים לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בָּגִיל צָעִיר. וְעַלְיךָ לְמִכְרָה אֶת כָּל הַמְּטֻלְטָלִים שְׁבַבִּיתֶךָ, כִּדי לְחַתֵּן אֶת יְלָדֶיךָ. וְאֶל תִּתְחַמֵּק בַּתְּוֹאָנָה שֶׁאֵין לְךָ כֶּסֶף, או אֵין זֶה מִתְאִים לְךָ לְהַשְׁפִּידָה עִם פָּלוֹנִי או אַלְמוֹנִי, זֶה אַכְזָרִיות וּרְשָׁעֹות מֵאֵין כֶּ莫ֶה. הָגַע הַזָּמֵן שְׁתַּפְקֵחׁ עִינֵּיךְ בָּאֵיזָה בּוֹזֵן וּבוֹר שְׁחַת נִמְצָאים בְּנֵיךְ וּבְנֹתְרֵיךְ, וְאַתָּה הַרוֹצֵחַ הַגָּדוֹל בִּיּוֹתֶר, שְׁאֵינֶךָ מַרְחָם עַלְיָהָם. וְאֶל תִּחְשַׁב שְׁמַפְנִי שְׁבַנֵּיךְ וּבְנֹתְרֵיךְ אֵינֶם מַבְקָשִׁים מִמֶּךָ : " אָנָּא, אָבָא, תְּרַחֵם עֲלִי, וְתִמְצֵא לִי שְׁדִיקָה לְהַתְּחַתֵּן ", שְׁאֵינֶם רֹצִים לְהַתְּחַתֵּן, אֶל תֹּאמֶר זוֹאת, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ הַיּוֹתֶב, אֲשֶׁר טָבָע הַיְלָדִים, שְׁמַתְבִּישִׁים לְבֹוא אֶל הַהוּרִים וְלַבְקֵשׁ וְלַהֲתִין לְפָנֵיהם : " אָנָּא, תִּחְתַּנוּ אָוֹתָנוּ ". הַז שְׁמַתְבִּישִׁים, וְהַז שְׁמַפְתִּחְדִים פָּנִים וְאוֹלִי עוֹד מִפְּכָה אֹתָם

וַתִּבְיֹשֶׁם, וַתֵּצֶעַק עֲלֵיכֶם כְּפָרָא אָדָם: "לֹךְ קָדָם לְלִמְדָה", או "לֹךְ לְעַבְדָה", "לֹךְ וַתַּתְבָּגֵר, עד שַׁתְהִיה בַּשְּׁלֵל לְהַגְשָׁא" וּכְדוּמָה. עַלִי לוֹמֵר לֹךְ, אֲשֶׁר זו רִשְׁעוֹת שָׁאֵן כְּמוֹת, וּבְפִרְטָה בְּעִתִים הַלְלוּ, שַׁהְרוֹר כָּל-כֵּה מְקֻלָּקָל, וְאֵין בֵּית אֲשֶׁר אֵין שֵׁם מֵת, אֵין בֵּית שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ בֵּן אוֹ בָת שַׁהְדְּרָדוֹ בְּשָׂאָל תְּחִתִּית וּמְתְחִתִּיו, וְאַחֲרֵיכֶם מִתְחִילִים לְהַמְשָׁךְ אַחֲרֵיכֶם שֶׁאָר הַיְלָדִים, וְהַכָּל — מִפְנֵי שַׁהְרוֹרִים לֹא שְׁמִים עַל לְבָם לְכַאַב וְצַעַר שֶׁל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם. וַיֵּשׁ בָּזָה כִּמְה סְבוֹת וּדְמִיּוֹנֹת, שַׁהְרוֹרִים אֵינָם מַעֲנִינִים לִירֵד אֶל יַלְדֵיהֶם, וְלֹהֲבִין וְלַהֲתֹבֹן בְּכָאָבָם וּבְמַאֲבָם הָרָע.

א) על-פי-רָב נְדָמָה לְהַוֹּרִים, הַלָּא בְּגִינֵּנוּ או בְּנוֹתֵינוּ עַדְין כָּל-כֵּה צְעִירִים, וְלֹמָה לְבָלְבָל דַעַתְּם בְּשַׁהְוָכִין, וְלֹהֲנִיחַ עַל עַל צְוֹאָרָם קָרָךְ וּכְוֹ? ! וְמָה גַם שַׁעַל-פי-רָב אֹמְרִים דָבָר זה אָפְלוּ כְּשַׁהְבָּנִים כָּכָר לְאַחֲר גִּיל עָשָׂרִים, אֲשֶׁר הָעִידּוּ כָּכָר חַכְמֵינוּ הַקְדּוֹשִׁים (קדושין כט): בָּן עָשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא נְשָׁא אָשָׁה — כָּל יָמַי בְּהַרְהֹר עֲבָרָה, כִּי הַהְרָגֵל נִعְשָׁה טָבָע, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמְאַחֲר שָׁפֵל יָמִי נְעוּרִיו לֹא קִיה לֹו זָוָנוּ, וּעַלְוָה בְּדִיעַתְוּ הַרְהֹרִים מְגַנִּים, וּנְטַבַּעַת מְדָה רְעוֹה זֹו בְּנֵפְשׁוֹ

לב אבות על בנים

— דבר זה ימישך כבר אצלו כל ימיו, חס ושלום, אם לא שיעשה תשובה שלמה וכור. ואמרו חכמינו (יומא כט): הרהור עבירה קשים מעבירה. ובאמת טענות גמורה היא זו, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין עו): המדריך בנים ובנותיו בדרך ישרה והמשיאן סמוך לפראן — עליו הכתוב אומר: "וירדעת כי שלום אהליך", עין שם; ובפרט בימינו אלו, אשר כל הארות והistorים שיצאים מהבניהם ובפרטיות מהבנות, הוא רק כשהאין מושאים אותם סמוך לפראן. ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים קיג): בתקה בגרה — שחרר עבדך ותן לה, כדי שלא יצא ותתקלקל, חס ושלום. ורב חסידא התפאר (קדושים כט): hei dedipna mhabrai dnisibna bshitsar, ואי בונה נסיבנא בארכיסר הוה אמינה לשלון גירא בעינך; הרי שכל מה שימוש אין את הבנים בצעירותם — טוב להם יותר.

ב) כמה פעמים מלבישים את עצם ההורים במדת אהבה, שאוהבים מאד את בניהם ובנותיהם, ועל כן מה ולמה למן כל-כך ולמתן את הבנים ועוד שהם צעירים, טוב יותר להחזיק אותם בבית עוד

לב אבות על בנים

רצא

כמה שנים, וכל זה עושים מעצמם אהבתם, שאוהבים את בנייהם ובנותיהם. ובאמת טעונה גמורה היא זו, כי אהבתם אינה אהבה כלל, אדרבה אהובים את עצם ולא את הבנים, כי אם היו אהובים את בנייהם ובנותיהם, היו עושים מה שטوب לבנים, ולא מה שטוב לעצם. ועל זה נאמר (אייה ד'): "נשים רחמניות בשלו ילדיין". ולא מחת אהבה יש בהם, אלא מחת אכזריות יש בהם, כי בעתים הללו בזעם יצרא דגאון בעולם, וכל אב ואם, האויבים באמת את בנייהם, צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להשיא את הבנים סמוך לפרקן ממש. ואם עושים זאת, זה מראה באמת אהבתם להבנים בתכליות אהבה, אז כפאים הפנים גם בנייהם ובנותיהם יהיו אויבים אותם, לאחר שרואים איך שמוסרים עצם בעבורם להשיאם סמוך לפרקן.

ג) כמה פעמים תולים את זה בסבירות היקרות הגדולה שיש בעולם, ועולה הון רב להשיא הבנים והבנות. גם זה חבל ורעות רוח, כי מי מבקש מהם להראות עשר כבודם ולבוזו ממון על כל מיני תכליים ומתקנות יתרות? טוב יותר לעשות חתנה

לב אבות על בנים

להבנים כמנהג הענינים. ואות הממון (אם יש להם) טוב יותר לתת הזוג הצעיר, שיתפרנסו מזה איזה משך זמן. ואם היו מקמצאים ולא היו עושים חתנה באולמות המפארים ביותר, ולא היו קוראים כי אם לבני המשפט, בקהל יהיו יכולים להשיא את הבנים והבנות בלי הוצאה רפה; ועל כן גם זה אינו טרוי מספיק.

ד) רב הפעמים סבת העقوב היא מלחמת כבוד ויחוס. מלחפים איזה שדור הגון וראוי לו ביחסם ובשם וכבוד וכו'. ובסبيل כבוד עצם וגאותם הם מניחים לעגן את הבנים והבנות אפילו כמה שנים, עד שעלי-ידיהם הם נכסלים בעברות גמורות, רחמנא לאצלן, וההורים אינם יודעים מהו כלל. מדוע לא יזכיר מה שאמרו חכמיינו, זכרונם לברכה (יבמות סג.) נחית דרגא ונסיב אתתא; האם בסبيل גאות וכבוד כדי לעגן ולצער כל-כך את הבנים? מי אינו יודע הסבה, שהבנים והבנות יוצאים לתרבות רעה בעתים הללו, הוא רק מלחמת שאין ממשיאין אותן תכף-ומיד בצעירותם. היכן היראת שמים של ההורים, אשר אינם מוסרים נפשם? הרי יומם ולילה ארייכים שלא

לב אבות על בנים

רצג

לשקט, עד שימצא זוגם של בנייהם ובנותיהם.

ה) גם יש לפעמים אב, שמלביש עצמו בלבוש מלמד-חכם ואומר: "איך אשיא את בני בצעירותו? שלא עדין לא השפלים כלל בתורה הקדושה". גם זה שקר, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (קדושים כת): אם אי אפשר לו ולא אשה — ישא אשה, ולאחרכך לימד תורה; ואמרו (פסחים קיב): מזוה וגוף טהור נושא אשה ولو בנים, עין שם.

על-כל-פנים איך שהוא כל מיני תרוצים שיש להורים — הפל הבל, ואין בהם ממש, כי אחרי שהשם יתברך זהה אתכם בבניים ובנות, וכמה תלאות ותרפותകאות וצרות שונות סבלתם, עד שראיתם שנתגלו, ובמה מיני מרירות ויסורים ועגמת גפס השיה לכם, עד שאתם רואים אותם בגיל הזה. מודיע עתה אינכם מוסרים נפשכם ועושים כל מיני פעולות שבעולם, לחפש ולמצוא לבנייכם ולבנותיכם זוגם? או על-כל-פנים תנחמו אותה, ותדברו על לבם, שאתם מתעניינים בעורם ועוסקים בשביבם, ובפרטיות לבנות, אשר אמרו חכמינו הקדושים (מדרש

לב אבות על בנים

רבָה, פֶּרְשַׁת נְשָׂא, פֶּרְקֵךְ יָא, סִימָן יְגָ): וַיִּשְׁמַרְךָ — בְּבָנֹות שְׁצָרִיכֹת שְׁמִירָה, עַזְן שָׁם; וְאָמְרוּ (סְנַהֲדָרִין קָ): בַּת לְאָבִיה מַטְמָנָת שָׁוָא. מִפְחַדָה לֹא יִישַׁן בְּלִילָה: בְּקַטְנוֹתָה — שָׁמָא תִּתְפַּתָּה, בְּנַעֲרוֹתָה — שָׁמָא תָּזָנָה, בְּגַרָּה — שָׁמָא לֹא תִּנְשָׂא וְכֻוְיָ, עַזְן שָׁם; וְכֹן בָּנִים נְכַשְּׁלִים בְּפֶגֶם הַבְּרִית — הַוְצָאת זָרָע לְבִטְלָה וְכֻוְיָ, רַחֲמָנָא לְצָלָן, רַחֲמָנָא לִישְׁזָן.

וְעַל-כֵּן עַל כָּל אָב וְאֶם לְהַתְעִין מִאָד מִאָד בְּצָעַרְם הַקְּשָׁה שֶׁל בְּנֵיהם וּבְנֹתְרֵיהם, וַיּוּמָם וְלִילָה יִתְפְּלִלוּ אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ שִׁיחִיו נְשָׁמָרִים מִן הַחַטָּא, וַיְזִיףּוּ לְמַצָּא אֶת זָוִיגָם. וּבְאַשְׁר סְפִיר אַלְיָה הַגְּבִיא (תְּפִאָה דְבִי אַלְיָהוּ רַבָּה, פֶּרְקֵךְ יְחָ): מַעֲשָׂה בְּכָהָן אֶחָד שְׁהִיה יִרְאָה שְׁמִים בְּסַתֵּר, וְכָל מַעֲשֵׂיו הַטוֹּבִים שְׁהִיה עוֹשָׂה הַיָּה בְּסַתֵּר. וְקַיְיָ לוּ עַשְׂרָה בָּנִים מַאֲשָׁה אַחֲת: שְׁשָׁה זְכָרִים וְאֶרֶבֶע נְקֹבּוֹת, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם הַיָּה מַתְפִּלֵּל וּמַשְׁפִּיטֵּח וּמַבְקִשּׁ רַחֲמִים וּמַלְחָךְ בְּלִשְׁונָוּ עַפְרָ, כִּדְיָ שֶׁלָּא יִבּוֹא אֶחָד מֵהֶן לִידֵי עֲבָרָה וּלִידֵי דָּבָר מַכְעָר. וְאָמְרוּ: לֹא יִצְתָּה אַוְתָּה שָׁנָה, וְלֹא שְׁנִית וְלֹא שְׁלִישִׁית, עד שְׁבָא עַזְרָא וְהַעֲלָה הַקְדּוֹשָׁ-בָּרוֹקָ-הָוָא עַל יָדו אֶת יִשְׂרָאֵל מִבְּבָל, וְאַתוֹ הַכָּהָן עַמְּהָם, וְלֹא נְכַנֵּס הַכָּהָן הָוָא

לעומתו, עד שראה פהנים גדולים ופרחי כהנה מבניו ובני בנו עד חמשים שנה, ואחר כך נכנס אותו הכהן לבית עולמו, עליו הכתוב אומר (תהלים לו): "בטח בה ועשה טוב וגוי ותענוג על ה, ויתן לך משאלוות לבך" וגוי. הרי שתפלת האב על הבנים מועילה מאד.

וגם צרכים ההורים לידע, אם רואים שבניהם ובנותיהם בעיות נגדם, והם תמהים מאיין בא זאת להם, ולמה מקלים בכבודם? האמת היא, כי הם בושים מפניהם לשאל ולבקש בפה מלא את זורם, ולאחר שהדים בודרים בהם, וועבר עליהם מה שעובר וכו', על כן אין עליהם עצה ודרך אחרת, רק בזה וכו'. ועל כן על ההורים לרחם ולחות על בניהם ובנותיהם, וישיאו אותם סמוך לפקרון, ועל יידיהם יזכו הרבה להם, ויקים אצל האבות (תהלים קכח): "בניך בשתייל זיתים סביב לשלהן" וגוי. ויזכו לבנים ולبني בניים, אנשים כשרים ונאמנים.

והנה מצד הלה, כשהבנייה והבנות רואים שאין

לב אבות על בנים

ההורם רוצים להשייאם — חיבים להשייא את עצם. ולא עוד אלא שאפלו יש לפניהם שדוֹת הגון, והבן חפץ בו, אף האב מזחה, אין צורך לשם אל האב (עין יורה דעתה, סימן רם, סעיף כה, בדברי הרק"א, עין שם). מכל שכן וקל וחומר כשבא על-ידי מניעת הזוג לפגמי הבirth, רחמנא לאצלו, שבודאי אינו צריך לשמע בقول אביו כלל, רק יעשה כל מני פעולות שבעוֹלָם, וישיא את עצמו, ודבר זה ברור בפסקים בעלי מחלוקת. ועל כן אשורי להורים אשר מרחמים על בנייהם ובנותיהם, ומחייבים את דברי אלו אל תזה לבם, ומהתנים את ילדיהם בגיל צעיר, ועל-ידי זה יצילו אותם מכל רע, ויהיו שמורים מכל חטא ועון.

ב.

צריך שתדרע, אהובי, אחיכר, יعن שזכה אתה בקדוש ברוך הוא בחסד חכם, שהולדת בנים ובנות, עליך מנה החוב עכשו להשייאם אשה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושים פ"ב) האב חיב להשייאם אשה; וכן עליך למסור את נפשך מאד על דבר זה, ותשתדל בכל מני השתקדים לחתפש ולבקש ולמצא

לב אבות על בנים

רצו

זוויג הגון לבנייך ובנותיך, ולאל תחפץ להתמק
בהתואנות באלו "אין לי כסף", או "אני רוצה יחות",
או "עדין הם צעירים", אל תאמר זאת, כי הדור זהה
מלכלה עד מאי, והפריצות והתקאות עוזים שמות
בנשות ישראל, ורואים בחוש שככל يوم, רחמנא
ליישובן, בנים ובנות יוצאים לתרבות רעה, כי הרוח
בחיצות נושבת בפירות ואפיקורות מלאו הארץ-רב
שהתערבי בין נשות ישראל, שמפיקים חבורות
ועתונים מלאים כפירות ומינות וליצנות מכל הקדושים
לעם ישראל, וכן השקוץ, והנאוף, והתעوب, וזהם
והערם מאד נפוצים בדרכיהם, והולכים ברחובות
העיר, ערמים וערמות, רחמנא ליישובן, ומה יעשה
הבן שלא יחתא? ! ועל-כן ראה, אהובי, אחוי תיקר,
לרחם על בנייך ובנותיך שלא ילכו במלכת הרעה
הזה, של נאוף וזהם כפירות ואפיקורות, ולאל תאמר
שלילך לא יקרה הדבר זהה, כי אף אחד אינו
בטוח. וכך אשרי מי שמוסר את נפשו פשוטו
במשמעו, ומחתן את הילדים בגיל צער מאד, אשר
חכמינו הקדושים אמרו (פסחים קיב): גוף טהור נושא
אשה ולז בנים; אם אדם רוצה شيئا לו ילדים עם
גוף טהור, שישיהםacha, וינצלו מעברות. וכך אמרו

(שם קיג). בתקה בגירה — שחרר עבדך ותן לה; עד כדי כך החרימו חכמינו הקדושים, שאם הבת מתחילה להתבגר, כדאי אפילו לשחרר את העבד ולתן לה, כדי שלא יצא לתרבות רעה. ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש רבא נשא, פרק יא, סימן יג): יברך ה' — בבניים, ויש לך — בבנות, מלמד שהבנות צריכים שמייה. וכןו, אהובי, אחיך היקיר, ראה לرحم על בניך ובנותיך, ותסילק את חכמתך המדרמה כאלו אתה צריך לעשותות חתנה גודלה באולם מפאר, ולקנות בגדים הכוי יפים ומפארים, ועlijך לפנ דירה יפה בשביל הילדיים, אשר עליך זה אתה מוצא עלה ותרוצאים איך להתחמק לא להשיאם אשא, מדוע לא תرحم עליהם ? מדוע לא תחשב שהם יכולים להכשל בפוגם הברית — הוצאה גרע לבטלה, רחמנא ליישובן, אשר זה העוז כי חמור ? וכן הבת יכולת לעשותות מעשים מגנים מ אחורי הגב שלך. ואל תאמר: "לי זה לא יקרה". כי אנשים יותר חכמים ופקחים מכם ובאנשים יותר יראים ושלמים מכם נכשלו; וכן ראה, אהובי, אחיך היקיר, לرحم על בניך ובנותיך, ותוואר על הכל, ותשפצל להשיאם בעודם צעירים. ובבר הבטיחו לנו חכמינו הקדושים (יבמות סב):

לב אבות על בנים

רצט

המְדִרֵך בָנָיו וּבָנוֹתָיו בַדָּרֶך יִשְׂרָאֵל, וּמְשִׁיאָם סָמוֹך לְפִרְקֹן, עַלְיוֹ הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיַּדַּעַת כִּי שְׁלוֹם אֲחֶלֶך". וּרוֹאִים בְּחוֹשָׁב, שֶׁכֹּל אֵלֹה הַהוּרִים, שֶׁאָהָבו אֶת בְּנֵיהֶם אֲהָבָה אַמְתִית, הַם דִּיקָא מִסְרוֹ אֶת נְפָשָׁם בְּפִעָל מִמְשׁ לְהַשִּׁיאָם אֲשֶׁר, וּבְפִרְטָת אֶת הַבָּנוֹת, מִאֵד מִאֵד צָרִיכִים לְהַזְהָר שֶׁלֹּא תִתְבָּגַרְנָה יוֹתֵר מִדָּאי, כִּי בְּנָקָל שְׁתִצְאָנָה לִתְרּוֹבּות רָעָה, חַס וּשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי גָּדוֹל הַהַפְּקָרוֹת שְׁשָׁוָרָה עַכְשָׁו בָּרוּחָב, וּהַבָּנוֹת צָרִיכִות שְׁמִידָה יוֹתֵר מַהֲבָנִים. וְלֹכֶן אָבְקָשׁ אֹתָה, אֲהֻובִי, אֲחֵי הַיָּקָר, אֶל תִּתְאַכְזֵר עַל בְּנֵיך וּבָנוֹתֶיך, וְאֶל תֹאמֶר שְׁהָם עַדִין צָעִירִים, וַיֵּשׁ לָהֶם עוֹד זָמָן. עַלְיךָ לְדֹעַת, פִּי אֲנַחֲנָנוּ נִמְצָאים עַכְשָׁו בְּדָור מְלָא כְּפִירּוֹת וְאֲפִיקּוֹרְסִית, דָור מְלָא זְהָום, תְּעוּבָה, שְׁקִוָץ וּגְאוֹף, אֲשֶׁר בְּנָקָל שְׁהִילְדִים יִצְאְוּ לִתְרּוֹבּות רָעָה. וְלֹכֶן עָשָׂה זוֹאת, אִיפּוֹא, לִמְסָר אֶת נְפָשָׁך בְּפִעָל מִמְשׁ עַל יְלִדָך, וַתְהַתֵּן בְגִיל צָעִיר, וְאֶל תֹאמֶר שָׂזָה יָבֹא מַעַצְמוֹ, אֶלְאֵזוֹה רְצֹן הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּך-הִיא, שֶׁחָאָב יִמְסַר אֶת נְפָשָׁו וַיִּשְׁיאָ אֲשֶׁר לְבָנָיו, וַיִּמְצֵא בָּחוֹר טֹב לְבָנוֹתָיו. הַעֲקָר מַה שְׁצָרִיכִים לְחַפֵשׁ, הַוָא בַת צְנוּעָה בְּעַלְתָ מִדּוֹת טֹבוֹת, אוֹ בַנָּן בַּעַל דָּרֶך אָרֶץ וּמִדּוֹת טֹבוֹת, וְלֹא כָמוֹ שְׁנָהָוג הַיּוֹם, אֲשֶׁר מִתְפְשִׁים בָּחוֹר שִׁיחָה הַלְמָדָן הַגָּדוֹל בִּיּוֹתָר,

לב אבות על בנים

ובת – שְׁפָבִיא הַבִּיתָה נְדוֹנִיהָ הַכִּי גָדוֹלָה, הַכֵּל הַבָּל
וַרְעֹות רָוחַ; כִּי אֵם תִּחְכֶּה עַל לִמְדֹן, פְּמַתִּין יִמְים
וְשָׁנִים, הַעֲקָר מַה שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ הַוָּא מְדוֹת טוֹבֹת,
מְדוֹת יִקְרֹות, אֲשֶׁר בָּזָה כִּבְרָה כָּלֹול הַכֵּל, וְתוֹרָה –
הַבָּחוֹר תִּמְיד יִכְׁלֶל לִלְמֹד, וְאַדְרָבָה אֵם יִהְיֶה לוֹ עֹזֶר,
הַוָּא יִשְׁאַר בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה, אֲבָל שֶׁלֹּא יִהְיֶה
זֶה תְּרֵין לְעַכְבָּר לְמַצָּא לוֹ זָוֶגוֹ – מִפְנִי שְׁעָדִין אַיִנְגָּה
בְּנֵי תּוֹרָה. בְּדוֹר הַזֶּה צָרִיכִים לְרִיחָם וְלִחְוֹס עַל הַבָּנִים
וְהַבָּנוֹת, וְלִקְדַּם לְחַתֵּן אֹתָם, וְאַחֲרֵיכֶם לְדַאֲג עַל הַכֵּל
– הַזֶּה עַל הַגְּשָׁמִיות וְהַזֶּה עַל הַרוּחָנִיות. וְאֶל תְּהִיחָה
חָכָם בְּעִינֵיךְ לֹוֶר: "אָנָי יָדַע טֻב יוֹתָר". כִּי אֵם
תִּתְחַפֵּם יוֹתָר מִדָּאי תְּשִׁלֵּם מְחִיר כְּבֵד, וּמִאֵד מִאֵד
יַכְּאֵב לְךָ, וְכִבְרָה יִהְיֶה מֵאַחֲרָה. הָאֵם אַיִנְגָּה רֹואָה אֲשֶׁר
כָּל הַרְחֹבוֹת מְלָאִים תִּמְנוֹנוֹת תֹּועֶבֶת, וְהַכֵּל פָּתּוֹחַ –
שְׁקוֹזָן, תְּעוּבָן, זְהוּם, נָאוֹף, עָרָם בְּרִישׁ גָּלִיל, וְהַבָּנִים
וְהַבָּנוֹת יִשְׁלַׁחְמָה נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים מִאֵד? ! וּבְפִרט
שְׁלָאַחֲרוֹנָה הַכְּנִיסָוּ כִּבְרָה אֶת הַזְּהָמָה בְּתוֹךְ הַבָּיִת,
הַנִּקְרָא וַיְדִיאֹו, שָׁזָה כָּלִי מִשְׁחִית שֶׁל גָּלִיל עֲרִיוֹת,
וּמִגְּרָה אֶת הַיָּצָר, לְמַה לֹּא תִּרְחַם עַל בְּנִי וּבְנוֹתֵיהֶן,
וְלֹמַה לֹא תִּعְשֶׂה כָּל הַפְּעָלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְחַתְּנָם בְּגִיל
צְעִיר? ! וְאֵז תְּרִנָּה מִקְהָם רַב נִמְתָּה, וַיִּהְיֶה לְךָ בָּנִים

תַּלְמִידִי חֶכְמִים וְחַתְנִים תַּלְמִידִי חֶכְמִים; כִּי הַעֲקָר
תַּלְוֵי כַּפִּי הַמִּסְרֹתָה נִפְשׁ שְׂמֹוֹסִרִים נִפְשָׁם לְהַשִּׁיאָם
אֲשֶׁר קָדָם בַּעֲזָם בְּגִיל צָעִיר, וְאֵז אָم תִּכְנִיס בְּלַבְךָ
דָּבָרִים אֵלּוּ, אֵז תִּזְכֵּה לְרֹאֹת הָזֶר יִשְׁרָאֵם יִבְרָךְ, וּבְנִירָךְ
וּבְנוֹתִיךְ יִהְיוּ שְׁתוֹלִים כְּשַׁתִּילִי זִיתִים סְבִיב לְשַׁלְחָנָה.
אֵךְ אָמ תִּתְלוֹצֵץ מְדֻבָּרִים אֵלּוּ, עַלְיִ לְזֹמֶר לְהּ, תִּפְקַח
עִינִיק מָה קֹרֶה בֵּין יִזְדִּיק וַיְשָׁבֵנִיה, אֲשֶׁר הֵם גַּמְ-כָּנוּ
יְרָאִים וַיְשָׁלָמִים כִּמּוֹךְ, אֲבָל הִי חֶכְמִים בְּעִינֵיכֶם,
וּעַל-יִזְדִּיק אָבְדוּ — זוּה אֶת הַבָּן שִׁיצָא לְתִרְבּוֹת
רָעָה, רְחַמְנָא לְיִשְׁזָבָן, שְׁנַעַשָּׂה מִפְקָר וְהָוָרִיד מַעַצְמוֹ
אֶת הַזָּקָן וְאֶת הַפְּאֹות, וּמַחְלֵל שְׁבָת וְאָוכֵל טְרִפוֹת
וּנְגִלוֹת, וְזֶה אָבֵד אֶת הַבָּת שִׁיצָא לְתִרְבּוֹת רָעָה,
וּנְגַעֲשָׂתָה מִפְקָרָת בְּפִרְצּוֹת וּמִכְשָׁלָת אֶת אֶחָרִים,
וּעֲכָשָׂו הַהְוָרִים תּוֹלְשִׁים שְׁעָרוֹת רָאשֵׁם וּבָוכִים
וּמִבְכִים שְׁמִים וְאַרְצָ — עַל מָה וְלִמְהָ קָרָה לְהֵם דָּבָר
כֹּזה, וְאֵיךְ בָּא שְׁמַבְטִי חָנוֹק הַכִּי טּוֹבִים, אֲשֶׁר חָנוֹכוּ
אֶת יַלְדֵיכֶם כִּיאָה וּכִיאָות, יִצְאָה לְהֵם צָרָה צָרוֹרָה
כֹּזוּ? אֵךְ אַיִּם שְׁמִים עַל לִבָּ, שְׁהַכְלָן עַשְׂתָה מִחְמָת
שֶׁלֹּא חָתַנוּ אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, וְהִי חֶכְמִים
בְּעִינֵיכֶם, עַם כָּל מִגִּי תְּרוֹצִי סְרָק, בְּאֵלּוּ עֲדִין הֵם
צָעִירִים, אוֹ אֵין דַי כַּסְף, אוֹ אֲנִי נִמְצָא עֲדִין בָּמַצֵּבָה

לְבָאֹות עַל בָּנִים

כִּסְפֵּי קָשָׁה, וּמִסְבֵּב בְּחֻזּוֹת, או אֲנִי צָרִיךְ לִקְנוֹת לָהֶם
דִּירָה... מַי צָרִיךְ אֶת כָּל זה? ! חֹס וּרְחָם עַל בְּנִיכָּךְ
וּבְנוֹתִיכָּךְ, וּמְשַׁלֵּיךְ אֶת הַהְבָּל וַתְּהִמְיוֹן שְׁלָךְ, שְׁלַבְנִיכָּךְ
וּבְנוֹתִיכָּךְ זה לא יָקָרָה, חֹס וּחְמָל עַלְיָהֶם, וַיַּרְאָה לִמְתוֹן
אָוֹתָם בָּגִיל צָעִיר, וְאֵז תְּרוֹה מְהָם רַב נַחַת. וְאֵל יְהִי
נַּקְלָל בְּעִינֵיכָּךְ דָּבָרִים אַלְוָה, שְׁאַנִי מַבְקֵשׁ וּמַתְחַגֵּן לִפְנֵיכָּךְ,
כִּי בְּנַפְשֵׁךְ हֵם, כִּי בְּכָל יּוֹם שְׁבָנִיכָּךְ נַכְשָׁלִים בְּפָגָם
הַבְּרִית — הַוְצָאת זָרָע לְבַטְלָה, זה עַל רָאשָׁה, וְכֵן
הַבְּתָת נַכְשָׁלָת עִם כָּל מִינֵי הַרְהֹוּרִים רַעִים וּמַחְשָׁבּוֹת
רַעִות, וּשְׁבוֹרָה וּרְצֹוָה, אַתָּה אֲשֵׁם בְּדָבָר, רַק תּוֹרִיד
אֶת הַגָּאוֹה הַסְּרוֹחָה שְׁלָךְ, וְאֵל תְּחַפֵּשׁ אַחֲר יְחֹסָה, וְאֵז
תְּרָאָה שִׁישׁ הַרְבָּה זָוִיגִים; אֲשֶׁרִי מַי שְׁמָכְנִיס דָבָרִים
אַלְוָה בְּתוֹךְ לְבָוֹ, וּמַצִּיל אֶת יְלָדָיו, וַיִּשְׁיָאמֵם סְמוֹךְ
לְפֶרְקָם בְּעוֹדָם בָּגִיל צָעִיר, וְעַל-יְדֵיכָה יְרֹהָה רַב נַחַת
מִילָדָיו.

ג.

אֲהֻנוּבִי, אֲחִי תִּקְרָר! בָּאָתִי לַבְקֵשׁ אָוֹתָךְ וְלִהְתַּחַגֵּן
לִפְנֵיכָה, שְׁתַחֲסֵס וְתַרְחָם עַל בְּנִיכָה וּבְנוֹתִיכָה תִּקְרָרִים,
מְאַחֲר שְׁחָמֵל עַלְיָךְ הַקְדוֹש-בָּרוּך-הִוא, וּמְצָאת אֲשָׁה

לב אבות על בנים

שג

והתחנה, ועבר עלייך מה ש עבר — משברים וגליים, דאגות פרנסה, צרות ויטורים, מרירות ומכאות, עד שכך לહולד בנים ובנות, וסבלת מהם מרירות ויטורים, עגמת נפש וחלישות הדעת, בזונות ושפיכות דמים, עד שכך לגדל אותם, ובעשו הגיעו לפיקם, ובדיק עשו נעשית חכם בעיניה, ואינה רואת להשייהם אשא, עם כל מיני טענות ומענות שהנתקח פצע להצדיק מצפון, כאלו בעתים הללו אין צריכים לחתן את הילדים בגיל צעיר, ומה יהיה אם אחתן אותם ואני להם ילדים בגיל צעיר, איך יוכל לטפל בהם? ומה יהיה עם פרנסה? ואיך יסתדר בילדים? וכדוםה כל מיני טענות ומענות שעולות לך על מחשבתך. ובאמת שכח שגם אתה הייתה במאכבה זה, שבקשי הייתה יכול להסתדר עם פרנסה, ובקשי הייתה יכולה יכול להסתדר עם הילדים, ולמה עשו אתה מוציא את כל התroiים על ילך, ואתה הצדיק את עצמך, כי "לי היה קשה, למה אני אקשה לילד". האם כבר שכח, כשאתה הייתה בחור, או כשאתה הייתה בחורה, אמרתם לעצמכם: "أوي وأبوي להורים שאינם מحتاجים אותנו". "أوي وأبوي שאינם מحتاجים بالعنوان". ובלכטם ממרמים במרירות גדולה,

בעצמות ובבדאות, והתבגרתם, ו אף אחד לא חשב מכם. זכרו היטב מה שעבר עלייכם כשהייתם צעירים, קבלתם על עצמכם – כשתם תתחננו ותולדו ילדים, אתם בונדי תחננו אותם בגיל צער, ושלא יסבלו כמו שעתם סבלתם, ופתחם עכשו שכחכם את הפל ? ! ואתם מתחילה לדאג לילדים פאלו הם צעירים, וכאלו לא יוכל להסתדר עם ילדים, וכאלו המצח בפרנסה קשה. מי צריך שתעשו חתגה מפארת באולם גדול, ותומינו את חצי העיר ? ! מי צריך שתתפרק בגדים יקרים שעולים הון תועפות ? ! חוסר וחמלו על ילדים, על בנייכם ובנותיכם, שלא יצליחו בעברות חמורות. לאינכם רואים איך אמות העולם הורידו מעצם את גדרי הצניעות, וחרחוב מלא שקוין, נאוף, תעופ וזהום, והערבי-רב שמח ערבים בין נשות ישראל, מכnisים את כל התאות רעות גם בינוין, עד שלידינו – בינוי ובנותינו גם-כן נכסלים בראשות אסורים ובחשיבות טמאות. ובפרט לאחרונה החדרו את הכל הבלתי הנקרא ויידיאו בתוך כתבי ישראל, שיכולים לראות בו כל מיני נאוף, שקוין ותעופ של הגויים, וכן הרחיקו לכת לאחרונה, גם במחשבה הפמאתה בתוך רב הבתים, גם שם

לב אבות על בנים

שה

יכולים לחבר את כל מיני תועבות רעות, ולהסתכל
ולראותם. לכן חוס וחמל על בנים ועל בנותיך,
ותחתן אותם בגיל צעיר, ואז נכון לבך יהי בטוח,
שייה לך נחת מילדיך, והואיו קדושים וטהורים
בקדשת הברית, והואיו זרע ברך השם יתברך, הבנים
ילכו עם זקן ופאות ובלבוש יהודי, והבנות תלכנה
בצניעות גדולה באמותינו הקדשות, ויקימו את
התורה והמצוות. היה עוד נחת יותר גדולה מזו?!
ולכן, אחובי, אחינו היקר, פג尼斯 בלבד את דברי
המעטים אלה, ותשתדל בכל מיני השתדליות לחתן
את ילדיך בגיל צעיר מאד, למען לא תתחרט
אחרך. ונזכר הייטב את הדברים האלה, ואל תהיה
חכם בעיניך לומר, שהילדים שלי לא יתקללו. כי
בני אדם יותר פקחים וחכמים מכך, ואמרו אותו
דבר, ולבסוף נכשלו, והילדים יצאו לתרבות רעה
רחמנא לישובן. ולכן ראה, אחובי, אחינו היקר, שכל
אלו הדברים שדברתי אליך, פקיהם בתמימות
ובפשיטות, ואז תראה הרבה נחת מילדיך, שייה לך טוב
כל הימים.

ד.

אהובי, אחוי היקר, ראה וגם ראה מה קורה בעתים הלו בועלם, הפריצות והתקאות, השקוין, הזרים והנאוף מתרפשטים ברוחבות, ומה יעשה הבן שלא ייחטא? ועל-כן מדוע לא תחוס ותרחם על בנייך ובנותיך, ותעשה כל מיני מאמצים שבועלם לחתן את ילדיך בגיל צעיר, וכך תדע שהצלת אתם. ואל תהיה חכם בעיניך, לומר שלבני ולבנותי לא יקרה שום דבר, כי הם מחרסנים מכל רע, אל תאמר זאת, אהובי, אחוי היקר, כי הנסונות קשים מאד — הן בתלמיד תורה והן בישיבה והן בבית הספר, יש בנים ובנות מקלקלים רחמנא לישובן, שהם נגעים עם רע ותועבות רעות ובנקל שישתו את ילדיך, ויכולים להדרדר עד תהום, כמו שאנו רואים בחוש, שמבטים הבי יפים והבי חרדים יוצאים ילדים מקלקלים, השם ישמר, וההורם תולשים את שערכם: "אי, אי, היכן עשינו את הטעות, ומה היכן בא דבר כזה שגכש לנו?" ובאמת איןכם יכולים לתראר, שבתוך היישבה ובתוך בית הספר נמצאים ילדים מקלקלים שאינם בנים ובנותיכם. ולכן

לב אָכֹת עַל בָּנִים

שז

חיס וריחם על יְלִדִּיך, ותחתנים בגיל צער, ועל
הסתכל מה שבני-אדם יגידו, כי הילדים שלך הם
העיניהם שלך, וכמו שאדם שומר על ב בת עינו, כך
צורך לשמר על יְלִדִּיך, ובפרט בעתים הללו,
שההפקרות כל-כך גדולה, ואין עזה אחרת רק
לחתנים בגיל צער. וכך שאני יודע שייהיו בני-אדם
שייתלוצטו וילעגו לכם: "מה, אין לכם מה לעשות,
אלא לחתן את הילדים בגיל צער", ויבאו בכל מיני
טענות ומענות, באלו הם עדין צעירים יותר מدائיכם,
ובאלו לא תהייה להם פרנסה, ובאלו זה לא יהיה, או
אין זה לפי הבוד. אבקש אותן מאי, שתחשב
לרגע, באיזה בור שחת הילדים עלולים לפל, וזה
תמpert את שערות ראשך, ובבר יהיה מאחר. ואם
בשביל התנות של קרוביך ומשפחתך, חביביך
וידיך, אתה צריך להזכיר את יְלִדִּיך? ! ואפלו אם
באמת אין לך אפשרויות לחתנים מפאת מצבך הכספי,
מי אומר שעלייך לעשות חתנה מפוארת באיזה אולם
יפה ויקרתי, ולקנות כלוי זקב ותכסיטים למעלה
מכחptic? ! פאמין לי, אם תرحم על יְלִדִּיך, אז יהיה
לך אוצר לכל ימי חייך, כי בנצח יהיה שתולים
בشتילי זיתים סביר לשלהן, ותרוח מהם הרבה נתה,

לְבָאָבוֹת עַל בָּנִים

כִּי אֵין עוֹד נְחַת גָּדוֹלָה מֵזָה — פְּשָׂרוֹאִים שְׁהִילְדִּים הַוּלְכִים בַּדָּרֶכְיִם אֲבוֹתֵיהֶם בַּדָּרֶכְיַה תּוֹרָה וַיִּרְאָה, בַּדָּרֶכְיַה הַצְּנִיעוֹת שְׁקַבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וּמֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ מִדָּרֶךְ דָּוָר. וְלֹכֶן אֶבְקַשׁ אָוֹתָךְ, אָהוּבִי, אָחִי הַקִּרְבָּה, חֹסֵן וְחַמֵּל עַל בָּנֵיךְ וּבָנֹתֶיךְ, וְאֶל תִּתְאַכְּזֶר כַּלְפֵיכֶם, וְתַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלַתָּךְ לְהַשִּׁיאָם בְּגִיל צָעִיר, וְאוֹזֶן תְּהִיה מִבְּטָח, שְׁתְּרוֹה מִהֶּם רַב נְחַת, וְתַקְיִם דָּוָר יִשְׂרָאֵל יִבְרָה, וְתִמְשַׁךְ שְׁرָשָׁרָת הַזָּהָב שְׁלָךְ וְשָׁלָךְ אֲבוֹתֶיךְ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֶיךְ מִדָּוָר דָּוָר עַד קְבִּלה תּוֹרָה. אֲשֶׁרִי מֵשְׁאַכְנִיס בְּלֹבוֹ דִּבּוֹרִים אַלְוָה בְּתִימִמוֹת וּבְפִשְׁיטֹות גָּמִירָה, וְאַינוֹ מַתְחָפֶם, שָׁאֹזֶן טֹב לוֹ בָּזָה וּבָבָא, וַיִּרְאָה בָּנִים לְבָנֵיו, וּעוֹלָמוֹ יִרְאָה בְּחַיָּיו.

תְּפִלָּת אֲבוֹת עַל בָּנִים מִסְפָּר "שְׁעָרֵי צִיּוֹן"

יְהִי רָצֵן מַלְפְּנֵיכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁיִהְיוּ בְּנֵינוּ מִאִירִים בְּתוֹרָה, וַיִּהְיוּ בְּרִיאִים בְּגֻפֵּם וּבְשֶׁבֶלֶם, בְּעֶלְיוֹ מְדוֹת טֹבָות, עֹסְקִים בְּתוֹרָה לְשֶׁמֶה, וַתֵּן לָהֶם חַיִים אֲרוֹכִים וּטֹבִים,

וַיְהִי מִמְלָאִים בְּתוֹרָה וּבְחֲכָמָה
 וּבִירָאת שָׁמִים, וַיְהִי אֲהֻגָּבִים לְמַעַלָּה
 וּנְחַמְדִים לְמַטָּה, וַיַּצְלִם מֵעֵין הָרֶ�
 וּמִיצָּר הָרֶן וּמִכֶּל מִינִי פְּרַעֲנִיּוֹת, וַיְהִי
 לָהֶם חִזְשִׁים בְּרִיאִים לְעַבּוֹדָתָה, וַזְכָנִי
 בְּרַחְמִידָה הַרְבִּים אַוְתִּי וְאַתָּ אַשְׁתִּי
 שִׂתְמַלָּא מִסְפָּר יִמְינִי עַד מִלָּאת
 שִׁנּוֹתַינוּ בְּחַם שְׁבָעִים שָׁנָה וַיּוֹתֶר,
 בְּטוֹב וּבְגַעֲימִים וְאַחֲבָה רְשָׁלוֹם, וּנְזָבָה
 לְגָדָל בְּגִינִי וּבְנוֹתַינוּ לְתוֹרָה גִּלְחָפָה
 וּלְמַעֲשִׁים טֹזְבִּים, וַתְזִמְעַן לָהֶם זָוָגָם
 בְּנָקָל, וְלֹא יוֹדֵה לִפְנֵי אֲחֶרִים, הַמְּ
 רְשָׁלוֹם, וּבָרֶךָ מַעֲשָׂה יִדְינָנוּ לְתֹן לָהֶם
 מַהְרָה וּמַתָּן בְּעֵין יִפְהָה, וּנוֹכֵל לְקַיִם אֶת
 כָּל מַה שָׁאָנוּ מִבְּטִיחִים לְתֹן לָהֶם בְּלֹא
 גַּדֵּר, וְלַחֲשִׁיאָם עִם זָוָגָם בִּימֵי הַגּוֹזְרוּם
 בְּגִחַת וּבָרֶוחָ וּבְשְׁמַחָה, וַיּוֹלִידֵוּ בְּגִינִי
 וּבְנוֹתַינוּ בָּנִים טֹזְבִּים וְצַדִּיקִים, זָוָגָם

לב אבות על בנים

וְמִזְכִּים לְכָל יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי בְּנֵינו
 וּבְנוֹתֵינוּ חַיִם וֶקְיִמִים בַּעֲבוֹדָתָךְ
 יִבְתֹּרְתָּךְ וַיִּבְרָא תְּךָ לְאָרֶץ יָמִים וָשָׁנִים
 טֹבָות, וַיִּתְרַבּוּ צָאצָאֵיכֶם עַד סֹתֶּף כָּל
 הָהָרֶזֶת, וְלֹא יִתְחַלֵּל שְׁמֵךְ הַגָּדוֹל עַל
 יָדֵינוּ, וְלֹא עַל-יָדֵינוּ זָרָעֵינוּ, חַם וָשָׁלוֹם,
 וְמַלְאָכָל מִשְׁאָלוֹת לְבָבֵנוּ לְטוֹבָה,
 בְּבָרִיאָות, בְּהַצְלָחָה וְכָל טֻוב, וְגַזְפָּה
 לְהַגְּדִיל בְּבָד שְׁמֵךְ הַגָּדוֹל וּבְבָד
 תֹּרְתָּךְ, אָנוּ וַיְרָעֵינוּ וַיְזַרֵּעַ זָרָעֵינוּ
 תָּמִיד, יְהִי לְرָצֹן אָמֵרִי פִי וְהַגִּיּוֹן לִבִּי
 לְפָגִיד יְהֹוָה צְוָרִי וְגֹזְאָלִי.

תִּם וְנִשְׁלָם, שְׁבָח לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם!